

**ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН 3-Р ХОРООНД БАЙРЛАХ АЙВИКО ХХК
“ТАРИЛГЫН ЭМИЙН ҮЙЛДВЭР”-ИЙН 2026 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР 2809427/

2025 он

1. Төслийн товч танилцуулга

Монгол, Их Британи, Австрали, Тайванийн хамтарсан хөрөнгө оруулалттай “АЙВИКО” ХХК, Улсын бүртгэлийн дугаар 9019005135, Регистрийн дугаар: 2809427

2004 он хүртэл тарилгын эм эмийг үйлдвэрлэлийн бус эмнэлгийн орчинд, эрүүл ахуйн шаардлагыг үл хангах нөхцөлд хийх болон импортлох замаар хангаж байсныг халж, Монгол улсад эмчилгээний өндөр идэвхтэй, аюулгүй, чанарын баталгаатай олон улсын шаардлагад нийцсэн тарилгын эм ийг эх орондоо үйлдвэрлэх зорилгоор АйВиКо тарилгын эмийн үйлдвэр нь 2004 онд Монгол, Их Британи, Австрали, Тайвань, БНСУ-ын хамтарсан хөрөнгө оруулалттай байгуулагдсан.

Тарилгын эмийн үйлдвэр нь Олон улсын болон Үндэсний “Эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал –GMP” хангасан үндэсний томоохон эмийн үйлдвэр бөгөөд хүн ам, эрүүл мэндийн байгууллагыг эмчилгээний өндөр идэвхтэй, аюулгүй чанарын баталгаатай, сонголт хийх боломж бүхий эмээр тасралтгүй, жигд, хүртээмжтэй хангаж, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилготой.

“Айвико” тарилгын эмийн үйлдвэр нь зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалтад орсон 41, нийт 68 нэрийн тарилгын эмийг үйлдвэрлэж, хүн ам, эрүүл мэндийн байгууллагыг хангаж ажилладаг олон улсын болон үндэсний “Эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал- GMP”-ын шаардлага хангасан анхны эмийн үйлдвэр билээ.

Тус үйлдвэр байгуулагдсан цагаас эхлэн “Эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал – GMP”-ын дүрэмд нийцүүлэн үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн бөгөөд 2013 онд эм үйлдвэрлэх бүхий л үйл ажиллагааны уялдаа холбоо, нэгдмэл байдлыг хангаж, чанарын хяналтын тогтолцоог нэвтрүүлж ажилласны үр дүнд эмийн түүхий эдээс эхлэн эцсийн бүтээгдэхүүн хэрэглэгчдэд очих хүртэлх бүх шат дамжлага нь эмийн чанар, аюулгүй байдлыг бүрэн хангаж, эрсдэлгүй бүтээгдэхүүнээр хүн амаа хангах нөхцлийг бүрдүүлсэн болохыг нотолж олон улсын Certipharm компанийн аудитаас GMP батламж авсан болно.

Мөн тус үйлдвэр “Эм үйлдвэрлэлд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 5524:2014” стандарт буюу үндэсний GMP–ийн шаардлагыг хангасан болохыг батламжилж Эрүүл мэнд, спортын яамнаас 2015 онд “Үндэсний GMP батламж №01”-ийг олгосон.

Үйлдвэрлэлийн байрны зохион байгуулалтын зургийг АНУ-ын “Ромако” группын Франц дахь IPM компани 2004 онд хийж модуль, үйлдвэрлэл, чанарын

хяналтын тоног төхөөрөмжүүд, холболтын хоолой, цахилгааны кабель, щит зэргийг нийлүүлж, угсарсан.

Үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, 2009 онд БНСУ-ын Fine FACompany-н тоног төхөөрөмжүүд шинээр суурилуулсан. 2013 онд полипропилен савлагаатай тарилгын уусмал үйлдвэрлэх шинэ шугам ашиглалтанд оруулсан. 2017 онд Non PVC савлагаатай тарилгын эм үйлдвэрлэх шугамыг шинээр ашиглалтанд оруулсан.

“АйВиКо” тарилгын эмийн үйлдвэр нь 1728м² талбай бүхий “Эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал – GMP”-ын шаардлагад нийцсэн байртай. Үйлдвэрлэлийн байрыг байшингийн доторх байр буюу эмийн үйлдвэрлэлийн модулийн зарчмаар “эмийн үйлдвэрлэлийн зохистой дадал GMP”-ын шаардлагын дагуу угсарч хийсэн. Үүнд:

- Их эзэлхүүнтэй тарилгын эмийн үйлдвэр – 330м²
- Бага эзэлхүүнтэй тарилгын эмийн үйлдвэр – 198м²
- Техникийн засвар үйлчилгээ хийх тусгай өрөөнүүдтэй – 104м²
- Туслах үйлдвэрлэлийн байр – 104м²
- Чанарын хяналтын лаборатори – 92 м²

Монгол улсын Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд заасны дагуу Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын төлөвлөгөөт хяналт шалгалтанд 2018 оны 10 сард хамрагдсан. Уг хяналт шалгалтаар эрсдлийн үнэлгээ 6.5% буюу эрсдэл багатай, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 93% буюу хангалттай гэсэн үнэлгээг тус тус авсан болно.

Агааржуулалтын систем

Үйлдвэрлэлийн модулийг АНУ-ын “Ромако” группын Франц дахь IPM компани нийлүүлж, угсарсан. Олон улсын стандартын байгууллагын ISO5, ISO7, ISO8 ангиллын шаардлагад нийцсэн, олон дамжлагаар шүүж ариутгасан агаараар хангагдсан өрөөнүүдтэй.

Үйлдвэрлэлийн модулийн гаднах том танхимыг G4 (том биетийн 90%), F7 (жижиг биетийн 80%), F9 (жижиг биетийн 95%) шүүлтүүрүүд бүхий иж бүрэн автомат тохируулга, удирдлагатай “Венто” кондиционерийн систем шүүсэн агаараар хангадаг. Энэхүү систем нь шүүсэн агаарыг үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явагдах агаарын цэвэршилтийн В, С, D өрөөнүүдэд агаарын даралтыг шатлан бууруулсан, шүүсэн, нягтруулсан агаараар хангах бөгөөд эдгээр өрөөнүүдэд гаднаас агаарын бохирдол орохгүй байх нөхцлийг бүрдүүлсэн.

Эмийн түүхий эд жинлэх, уусмал тунлан савлах, битүүмжлэх өндөр эрсдэлтэй үйл ажиллагааг явуулах А бүсийн агаарыг эцсийн шатанд H14 буюу 99.995% шүүх HEPA шүүлтүүрээр шүүдэг.

Агуулах

Химийн бодисын агуулах нь хадгалах бодисын хэмжээнээс хамаарч гал түймэр гарах тохиолдолд нэгээс нь нөгөөд хүргэхгүй унтраах боломжтой зайд байрласан өрөөтэй, өрөө нь дотроо хамт хадгалж болох бүлэг, бүлгийн бодисуудыг тус тусад нь хадгалах зориулалттай өөр хооронд нь тусгаарласан тасалгаатай.

Химийн материалыг галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх бүх нөхцөлөөр хангагдсан агааржуулалттай, цемент, төмөр бетон шалтай ус, чийг орохгүй агуулахад хадгалагдана. Агуулахын температур нь 0-20°C байна. Химийн урвалж, бодисуудыг тодорхой газар зориулалтын саванд хадгалдаг бөгөөд химийн урвалжтай савыг сайтар бөглөн, нэр хаяг тавьж хадгалдаг.

Хортой химийн бодисуудыг цоожтой тусгай шүүгээнд зохих дүрэм, зааврын дагуу хадгална. Шатамхай, амархан дөл авалцдаг, нам температурт буцалдаг шингэнийг зузаан ханатай шилэн саванд асбестээр шавсан таглаа сайтай төмөр хайрцагт хийж уг хайрцагийг гадагш гарах хаалганы эсрэг талд ил гал, оч, гаргагч цахилгаан хэрэгсэл, дулаан үүсгэгч багаж, бусад дулааны хэрэгслээс хол байрлуулдаг.

Химийн материалыг хүлээн авсны дараа нэр төрлөөр нь ангилан, агуулахын хананаас 0.4 м зайтай хураана. Материалын жин 100 кг-аас хэтрэхгүй байвал 2 давхарлан хурааж болно. Өөр төрлийн материалуудын хоорондох зай 1.5-2 м байна. Амархан ууршдаг химийн материалыг хадгалахад савны бөглөө таг суларч хөндийрсөн эсэхийг сайтар шалгана.

Хог хаягдал

 Ахуйн хог хаягдал: Төслийн талбайд үйлдвэрлэлийн бүхий л үе шатаас гарах хог хаягдлыг хүрээлэн буй орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх талаас анхаарч урьдчилсан сэргийлэх, хязгаарлах, хамгаалах, дахин ашиглах арга хэмжээг төлөвлөж удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж зохицуулан ажиллах нь чухал гэж үзлээ. Ингэснээр хог хаягдал үүсгэгч этгээд /ажилтан, алба нэгж/-ийн хог хаягдлын зохистой хэрэглээг хэвшүүлсэнээр хүрээлэн буй орчны бохирдлоос сэргийлэх, төслийн үйл ажиллагааны уялдаа зэрэг эерэг үр дүнтэй. “Айвико” ХХК-ийн тарилгын эмийн үйлдвэрт нийт 129 ажилтан ажиллахаар төлөвлөгдөж байгаа

ба 1 хүн хоногт дундажаар 1.5 кг хатуу хог хаягдал гаргадаг гэж тооцвол жилд ойролцоогоор 61.9 тн ахуйн хатуу хог хаягдал гарна. Үүнд: төрөл бүрийн цаас, хоол хүнсний сав баглаа боодол, хоол хүнсний үлдэгдэл зэрэг орно.

“Айвико” ХХК-ийн тарилгын эмийн үйлдвэрт нийт 129 ажилтан ажиллахаар төлөвлөгдөж байгаа ба 1 хүн хоногт дундажаар 1.5 кг хатуу хог хаягдал гаргадаг гэж тооцвол жилд ойролцоогоор 61.9 тн ахуйн хатуу хог хаягдал гарна. Үүнд: төрөл бүрийн цаас, хоол хүнсний сав баглаа боодол, хоол хүнсний үлдэгдэл зэрэг орно.

Хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах журмыг мөрдөн ажилладаг бөгөөд хог хаягдлыг тээвэрлэн хаях ажлыг гүйцэтгүүлэхээр ХУДүүргийн 3-р хороо, ЭКО Тээвэр ААТҮК-та гурвалсан гэрээ байгуулсан.

 Тусгай хог хаягдал:

Үйлдвэрлийн явцад гарч буй тусгай хог хаягдлыг:

- Үйлдвэрлэлийн явцад гарсан гологдол бүтээгдэхүүн;
- Лабораторийн сорилт шинжилгээнээс гарсан химийн урвалж бодис, тэжээлт орчин, өсгөвөр, зүү тариур;
- Эцсийн бүтээгдэхүүн, эмийн түүхий эдийн хяналтын дээж;
- Зах зээлээс буцаан татсан бүтээгдэхүүн болон хугацаа дууссан бүтээгдэхүүн;
- Мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөт эмийн түүхий эдийн сав баглаа боодол;

гэж ангилан тусгай уут болон саванд хийн зориулалтын цэгт цуглуулж, “Эм, эмийн гаралтай химийн бүтээгдэхүүн болон эмнэлгийн туслах материал тээвэрлэх, устгах” гэрээний дагуу “Элемент” ХХК-аар устгуулдаг.

Лабораторийн шинжилгээнээс гарсан химийн урвалж бодис, шинжилгээнд ашигласан шил сав буюу лабораторийн тусгай хаягдлыг Монгол Улсын Эрүүл Мэндийн сайд, Байгаль орчны сайдын 2002 оны 249/201 тоот тушаалын 6.1-ийн дагуу

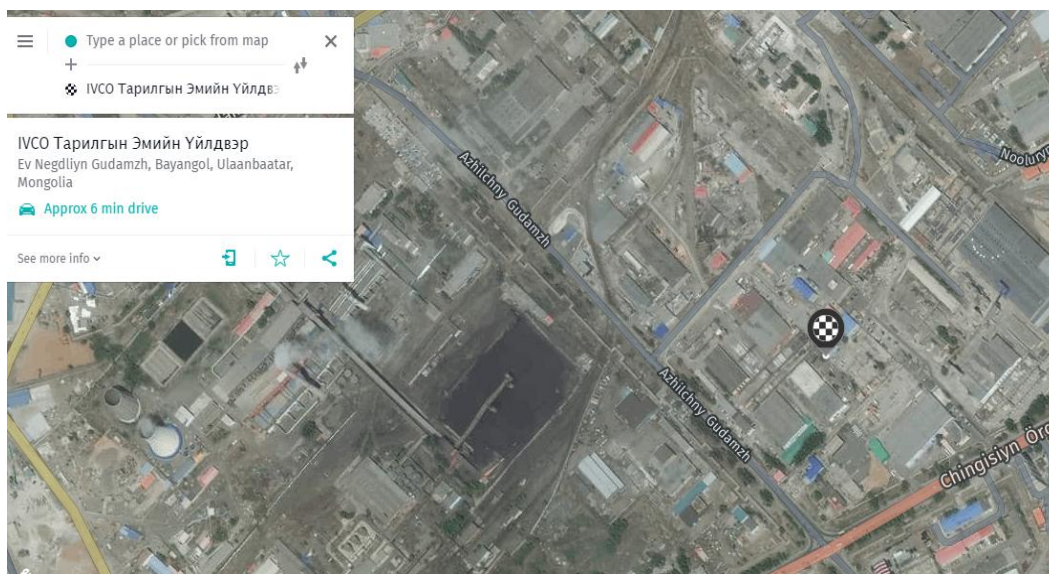
- Өндөр даралттай уураар халдваргүйжүүлэх
- Химийн аргаар халдваргүйжүүлэх, саармагжуулах, хоргүйжүүлэх

аргыг хэрэглэн халдваргүйжүүлж саармагжуулдаг.

Ахуйн болон тусгай хог хаягдлыг үйлдвэрлэлийн байр, оффист 24 цагаас дээш, хог хаягдлыг хог хадгалах байранд 20 хоногоос дээш хугацаагаар хадгалахыг хориглосон байна. Мөн химийн бодис болон эмийн түүхий эдийг 1 сар хамгийн ихдээ 3 сарын нөөцлөх төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлснээр химийн бодис болон эмийн түүхий эдийн хаягдал гарахгүй байх боломжтой болсон.

2. Төслийн талбай, түүний орчны байгаль орчин, нийгэм-эдийн засгийн төлөв байдлын товч тодорхойлолт

Улаанбаатар хотын Хан-Уул дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт Үл хөдлөх эд хөрөнгө худалдах, худалдан авах тухай 2005 оны 1-р сарын 04-ний өдрийн 1/2005 гэрээ /хавсралт/, “Эд хөрөнгө өмчлөх эрх, түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн улсын бүртгэлийн Y-2206006352 дугаартай гэрчилгээ”-тэй газарт хэрэгжиж байна. Солбицол нь: 47°53'45.9”, 106°52'36.2

Зураг 1. Төслийн талбайн агаар сансрын зураг

Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо, Өөрийн компанийн байранд, утас: 11-345731, Факс: 11-345734, “Айвико” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Л. Цэрэндорж

Хүчин чадал

2026 оны байдлаар 150 ажилтантай PVC болон non PVC савлагаатай 38 нэрийн их эзэлхүүнтэй тарилгын эм, ПП (полипропилен) савлагаатай 28 нэрийн бага эзэлхүүнтэй тарилгын эмийг тус тус үйлдвэрлэн Бид улсын болон хувийн хэвшлийн 1700 орчим эрүүл мэндийн байгууллагуудад бүтээгдэхүүнээ нийлүүлдэг.

- Их эзэлхүүнтэй тарилгын эмийн үйлдвэрлэлийн шугам: Жилд 10 сая ширхэг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай бөгөөд хоногт 16 цаг, сард 27 хоног, жилд 320 хоног,
- Бага эзэлхүүнтэй тарилгын эмийн үйлдвэрлэлийн шугам: Жилд 8 сая ширхэг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай бөгөөд хоногт 8 цаг, сард 22 хоног, жилд 264 хоног тус тус ажиллаж байна.
- Мөн гемодиализын эмчилгээний 9 нэрийн уусмал, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөт эм үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд 7 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг.

3. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт

Энэхүү төслийн байршил үйлдвэрийн бүсэд байрлах бөгөөд тус төслийн талбай орчим ургамлын төрөл зүйл, амьтны зүйл байхгүй юм. Үйлдвэрлэлийн явцад болзошгүй тохиолдлоор аюулгүй ажиллагаа алдагдах, үйлдвэрлэлийн процессын алдаа гарах тохиолдолд тухайн орчны агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх боломжтой юм.

Химийн бодисын агуулах нь MNS 6458:2014 стандартын шаардлагыг бүрэн хангасан бөгөөд эргэн тойрон хатуу хучилттай талбайтай учраас хөрс, ургамлан нөмрөг, амьтны аймаг зэрэгт нөлөөлөл үзүүлэхгүй.

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсэг	Боломжит / болзошгүй нөлөөлөл	Нөлөөллийн тохиолдолын магадлал/ давтамж	Зэрэглэл	Нөлөөллийн үнэлгээ		
				Их	Дунд	Бага
Агаарын чанар /үйлдвэрийн дотоод орчны агаар/	Үйлдвэрийн агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх	C- болзошгүй	C3	+		
	Ажилчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх	C- болзошгүй	C3	+		
Агаарын чанар /агуулахын дотоод орчны агаар/	Агуулахын агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх	D-бага	D3		+	
	Галын аюул, бүтээгдэхүүний чанар өөрчлөгдөх, химийн бодис алдагдах	D- бага	D3		+	
Агаарын чанар /химийн бодис импортлосон тээвэрлэх үйл ажиллагаа/	Агуулахын агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх	D- бага	D3		+	
	Тархмал шинж чанартайгаар агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх	C- болзошгүй	C1			+
Газрын доорх усны нөөц	Гүний усны хомсдол үүсэх	C- болзошгүй	C3	+		

Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Үйл ажиллагаа	Боломжит / болзошгүй нөлөөлөл	Нөлөөллийн тохиолдолын магадлал/ давтамж	Зэрэглэл	Нөлөөллийн үнэлгээ		
				Их	Дунд	Бага
Химийн бодисын буруу хадгалалт	Хүний эрүүл мэнд болон үйлдвэрийн эд хогшил, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх	E- ховор	C3	+		
Химийн бодисын тээвэрлэлт	Хүний амь нас эрсдэх	E- ховор	D3	+		
Хүний буруутай үйл ажиллагаа	Хүний эрүүл мэнд болон үйлдвэрийн эд хогшил, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх	E- ховор	D3		+	
Үйлдвэрлэл	Хүний эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд эрсдэл учруулах	D- бага	C3	+		

4. Байгаль орчны менежментийн тухайн жилийн төлөвлөгөөний гол зорилт

Зорилго, зорилт: АйВиКо ХХК нь 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг мөрдлөг болгон боловсруулж, төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг даалгавруудыг биелүүлэхийг гол зорилго болгосон.

Хамрах хүрээ: “АйВиКо” ХХК-ны Тарилгын эмийн үйлдвэр нь ЭМЯ-ны “Эм үйлдвэрлэх ҮХ-05/23/3210” тусгай зөвшөөрөлтэйгээр холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тарилгын эм үйлдвэрлэх, эрүүл мэндийн байгууллага хүн амыг хангах үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд энэхүү төслийн БОННҮТ-г холбогдох хууль, журмын дагуу БОАЖЯ-аар батлуулсан.

2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд үйл ажиллагаа болон төслийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг нэгтгэсэн болно.

Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нийт 7,020,000 төгрөг төсөвлөгдөж байгаа ба үүнээс сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 3,000,000 төгрөг, осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөнд 2,500,000 төгрөг, орчны хяналт шинжилгээний зардалд 1,520,000 төгрөгийг тус тус төлөвлөсөн.

Д/д	Хөрөнгийн зориулалт	Хөрөнгийн хэмжээ төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө /хөрс, ус, агаар, ургамал, ан амьтан/	3,000,000
2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	-
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
4	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1,520,000
5	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг	-
6	Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр	2,500,000
7	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага-зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	-
8	БОМТ-г орон нутагт тайлагнах	-
	Дүн	7 020 000

5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Химийн бодисын буруу хадгалалт, үйлдвэрлэлээс үүдэн химийн бодис алдагдах агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх, Хог хаягдлыг тээвэрлэхгүй удах зэргээр агаарын чанарт нөлөөлөл үүсгэх	Ажилчдын хэрэглээнээс гарах хог хаягдлыг сар бүр тээвэрлэн зайлуулж байх	Үйлдвэр болон агуулах	Удаа	150,000	24	3,000,000	Жилийн турш	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага.
2		Химийн бодис, материалын хадгалалтын нөхцөлийн стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллах	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	Удаа	-	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилийн турш	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага. Агаарын тухай хууль. 21.1, 29.1 Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль. 21.

6. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

№	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Солбицол	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн	Шилмүүст мод тарих	СХД 33-р хороо цагдаа толгой	1. 47°54'59.81" N 106°41'54.91"E 2. 47°54'58.78" N 106°41'59.33"E 3. 47°54'53.33" N 106°41'51.66"E 4. 47°54'53.79" N 106°42'1.91"E	ширхэг	100	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилд 1 удаа	MNS 5914:2008 Байгаль орчин. Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Нэр томьёо, тодорхойлолт Тэрбум мод үндэсний

2	Хөрсний үржил шимтэй байдлыг хадгалах, агаарт тоосжилт бохирдолд үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх	Зүлэгжүүлэлт хийх	Өөрийн эзэмшлийн зам талбайг асфалтан хучилт хийх, мөн зүлэг, цэцэрлэгжүүлэх	47°53'45.9", 106°52'36.2	-	-	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилд 1 удаа	хөдөлгөөн, Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4
---	---	-------------------	--	--------------------------	---	---	---	---------------------	-------------	---

7. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө

“Айвико” ХХК-ийн Тарилгын эмийн үйлдвэр төслийн бүс нь төв суурины бүс, хүн амын суурьшилт бий болоод удаж байгаа ба энэ хугацаанд ямарваа нэгэн түүх, соёлын дурсгалт зүйлс, эртний олдворууд олдсон тохиолдол байхгүй тул энэ талаар мөн тусгагдаагүй.

8. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

“Айвико” ХХК-ийн Тарилгын эм үйлдвэр, агуулахын төслийн үйл ажиллагааны явцад гэнэтийн осол эрсдэл гарахаас сэргийлж дараах Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээг хэрэгжүүлж, даган мөрдөж ажиллана.

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Химийн бодис их хэмжээгээр асгарвал аюултай нөхцөл байдал үүснэ.	Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгслийг ажлын талбарт бэлэн байлгах	Лаборатори болон агуулах	1	1,520,000	1,520,000	Жилд 1 удаа	MNS 4968:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Ерөнхий шаардлага. MNS 4969:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуйн сургалтын зохион байгуулалт үндсэн дүрэм MNS 5390:2004 Цахилгааны галын аюулгүй байдал. Ерөнхий шаардлага. MNS ISO 13688:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй
2	Хөдөлмөр хамгааллын дүрэм алдагдах, ажиллагсад хамгаалах хэрэгсэл бүрэн ашиглаагүйгээс зэргээс үүдэн химийн бодисын	Химийн бодистой зөв харьцах, хадгалах, ашиглах талаар агуулахын ажилчдад сургалт зохион байгуулах	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	5	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилд 1 удаа	
3	Хөдөлмөр хамгааллын дүрэм алдагдах, ажиллагсад хамгаалах хэрэгсэл бүрэн ашиглаагүйгээс зэргээс үүдэн химийн бодисын	Ажиллагсдыг эмнэлгийн үзлэг хамруулах /урьдчилан сэргийлэх багц үзлэг	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	-	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилд 2 удаа	

	нөлөөнд болзошгүй	өртөж	шинжилгээг хийлгэх/						ажиллагаа эрүүл ахуй. Хамгаалалтын хувцас. Ерөнхий шаардлага. MNS 4970:2000
4			Ажилчдад хор тайлах бүтээгдэхүүн олгож байх /витаминжуулсан ундаа олгох/	Үйлдвэр, лаборатори	-	-	Нэхэмжил сэн дүнгээр	Сар бүр	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Өргөх, зөөх ачааны массын дээд хэмжээ.
5			Ажилтнуудыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэглэлээр хангах	Шинэ ажилтан	-	-	Нэхэмжил сэн дүнгээр	2 жилд 1 удаа	MNS 4992:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй.
6	Химийн бодис галд өртөж шатвал аюултай нөхцөл байдал үүсч болзошгүй.		Галын хорыг цэнэглэж лаборатори болон агуулахад зохих байршилд байрлуулах.	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	10	-	Нэхэмжил сэн дүнгээр	Жилийн турш	Химийн хорт бодисын ангилал ба аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага. MNS 5566:2005 Галын аюулаас хамгаалах. Аж ахуйн нэгж, байгууллага барилга байгууламжид гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгслийн зайлшгүй байх шаардлага, норм. MNS ISO 13688:2000 Хамгаалалтын хувцас ерөнхий шаардлага
7	Химийн бодисын агуулахын аюулгүй байдал алдагдах		Химийн бодисын агуулахад тогтмол хугацааны давтамжтайгаар хяналт хийж, тэмдэглэл хөтлөх	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	-	-	-	Жилийн турш	Химийн хорт болон аюултай бодисыг хадгалахад тавих нэмэлт шаардлага
			Лабораторид өргөн хэрэглэдэг химийн бодисын анхааруулах болон аюулгүй ажиллагааны тэмдэг, тэмдэглэгээ бүхий самбарыг шинээр хийх	Лаборатори	-	-	-	Нэхэмжилсэ н дүнгээр	

9. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Айвико ХХК-ийн Тарилгын эмийн үйлдвэр төслийг хэрэгжүүлэх явцад хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө даган мөрдөж ажиллана

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Аюултай	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдлыг Цэцүүх трейд ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу шилжүүлэх	Үйлдвэр, лаборатори	-	-	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилийн турш	Хог хаягдлын тухай хууль /2017 он/, БОАЖЯ-ны сайдын 2017 оны 12-р сарын 01 өдрийн А/331 тоот тушаал
		Химийн аюултай хог хаягдал гарсан тохиолдолд хог хаягдлын хайрцаг, сав баглаа боодол дээр аюулаас сэрэмжлүүлсэн тусгай таних тэмдэг, нэр хаяг хадах	Лаборатори	-	-	-	-	Жилийн турш	
		Аюултай хог хаягдлын бүртгэлийг батлагдсан маягтын дагуу хөтлөх	Лаборатори	-	-	-	-	Жилийн турш	
2	Үйлдвэрийн	Үйлдвэрлэлийн явцад гарсан хог хаягдлыг гэрээний дагуу Элемент ХХК-тад шилжүүлэн устгуулах	Үйлдвэр	-	-	-	Нэхэмжилсэн дүнгээр	Жилийн турш	
		Хог хаягдлын бүртгэл хөтлөх, тайлан мэдээг гаргах	Үйлдвэр	-	-	-	-	Жилийн турш	
3	Ахуйн	Ахуйн хог хаягдлыг ХУДүүргийн 3-р хороо, ЭКО Тээвэр ААТҮК-тай байгуулсан гэрээний дагуу зайлуулах	Үйлдвэр	-	-	-	Гэрээний дагуу	Жилийн турш	
4	Эрүүл, хоггүй орчинд ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх	Бүх нийтийн цэвэрлэгээнд оролцох	Эв нэгдлийн гудамж – 200 м	-	-	-	-	Тухай бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.6
		Өөрийн эзэмшлийн гудамж талбайн хог хаягдлыг цэвэрлэж, ачуулах	Өөрийн эзэмшлийн газар	-	-	-	-	Тухай бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 9.5.1
	Халтиргаа гулгаанаас сэргийлэх	Өвлийн улиралд өөрийн эзэмшлийн газрын цас, мөсийг цэвэрлэх	Өөрийн эзэмшлийн газар	-	-	-	-	Тухай бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 9.4.12

10. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

БОХТ-тэй холбогдон удирдамж болох үйлдвэр, агуулахын үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг үнэлэн, “Айвико” ХХК-ний хэрэгжүүлэх ОХШХ боловсруулав. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт агуулахын дотоод орчны агаарын чанарын хяналт шинжилгээ хийх, хугацаа, давтамж, холбогдох стандарт зэргийг тодорхойлж, хяналт шинжилгээ хийхэд гарах зардлыг тооцон дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Агаарт дэгдэмхий органик нэгдэл - Азотын давхар исэл, NO ₂ - Озон, O ₂ - Формальдегид, CH ₂ O - Бензол - Трихлорэтилен - Толуол - П-килол - М-килол - Стирол – 1,4-дихлорбензол - 1,2- дихлорбензол	Үйлдвэр, лаборатори, агуулах	Жилд 1 удаа	1	1,200,000	1,200,000	Гэрээт лабораторид шинжлүүлнэ	MNS 0012-068:1991 Ажлын байрны агаарт байгаа азотын давхар ислийг тодорхойлох арга MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага. MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага. MNS 3113:1981 Агаар мандал. Агаарын бохирдуулах бодисыг тодорхойлох аргад тавигдах ерөнхий шаардлага. MNS 0017-2-3-16:1988 Хот суурин газрын агаарын чанарыг хянах журам. MNS 5013:2009 Бензин хөдөлгүүртэй автомашин – Утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага
2	Цэвэрлэгээнээс гарч буй саарал усанд шинжилгээ хийлгэх	Үйлдвэр, лаборатори	Жилд 1 удаа	2	300,000	600,000	-	ОХШХТ-т тусгасан

3	Хөрсний шинжилгээ	Үйлдвэр	Жилд 1 удаа	1	700,000	700,000	-	
---	-------------------	---------	-------------	---	---------	---------	---	--

11.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
			2026 он				
			Сар	Сар	Сар		
	1	2	3	4	5	6	7
1	Галын аюулгүй байдал, авах арга хэмжээ сэдвээр сургалт хийх	Нэхэмжилсэн дүнгээр	-	8	-	ХАБЭА-н мэргэшсэн зөвлөх	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль
2	Байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг хийлгэх	12 сая	2 сар	-	-	ЧХМенежер	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 101 дүгээр зүйлд заасны дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх

12.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө

№	БОМТ-ний Хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан ажилтан	Зохион байгуулах газар
	1	2	3	4	5	6	7
1	Нийслэлийн Байгаль орчны газар, Хан-Уул дүүргийн ЗДТГ	БОМТ тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар оруулж танилцуулах	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай	2026 оны 11 дүгээр сарын 10-ны дотор	Тодорхойгүй	ЧХМенежер	Улаанбаатар, НБОГ
2	Төрийн захиргааны төв байгууллага /Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам/	БОМТ тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, дараа оны БОМТ-ний төсөлтэй хамтатган ерөнхий үнэлгээ хийсэн байгууллагад хүргүүлэх	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай	2026 оны 11 дүгээр сарын 10-ны дотор	Тодорхойгүй	ЧХМенежер	Улаанбаатар, БОУАӨЯ